Cena 20 gr.

Nr. 38 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Rok III

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

Organ Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. MAZOWIECKA 1 m. 4, TEL. 665-57

KONTO P. K. O. 6066

Warszawa, niedziela dn. 21 października 1934 r.

Towarzystwo oświaty zawodowej

Dnia 9 października 1934 r. w lokalu Muzeum i Wychowania odbyło się pod przewodnictwem p. Kazimierza Pierackiego, b. viceministra W. R. i O. P. zebranie konstytucyjne Towarzystwa Oświaty Zawodowej.

Na zebraniu byli obecni pp.: prof. Mikułowski-Pomorski, rektor Staniewicz, dyr. dep. Gordziałkowski, naczelnicy: Piotrowski, Chodorowski, wizytator Skrzywan, dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie Jakubowski, B. Rudkowski, naczelnik wydziału Izby Przemysłowo-Handlowej, Koronkiewicz prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Zawodowych i inni. Z ramienia Samorzadu Rzemieślniczego uczestniczyli w obradach: pp. płk. Bolesław Sikorski dyrektor Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej i p. Kazimierz Jaroszewski kierownik referatu w tymże Związku.

Po zagajeniu obrad przez P. Ministra Pierackiego na przewodniczącego powołano rektora Staniewicza, który odczytał następujący porządek dzienny:

1) program działalności Towarzystwa Oświaty Zawodowej; 2) wybór Zarzadu Głównego; 3) wybór Komisji Rewizyjnej.

Następnie p. Minister Pieracki w dłuższem przemówieniu przedstawił cele Towarzystwa jak również jego środki działania.

W myśl § 3 statutu celem Towarzystwa jest praca nad rozwojem oświaty zawodowej, zgodnie z potrzebami życia gospodarczego oraz wyrabianie wśród społeczeństwa pozytywnego i czynnego stosunku do akcji podniesienia kultury gospodarczej Państwa.

W myśl § 4 statutu do osiągania powyższych celów Towarzystwo dąży przez:

a) badanie potrzeb gospodarczych na poszczególnych terenach Rzeczypospolitej i w związku z tem inicjowanie i organizowanie akcji oświatowej,

b) współdziałanie i pomaganie instytucjom, które zgodnie z istotnemi potrzebami terenu prowadzą celową akcję oświatową,

c) inicjowanie i zakładanie odpowiednich placówek,

d) inicjowanie, prowadzenie i pomoc nad zatrudnieniem absolwentów szkół zawodowych,

e) inicjowanie i wspomaganie lub prowadzenie akcji wydawniczej,

f) uzyskiwanie odpowiednich środków materjalnych.

P. Minister Pieracki podkreślił, że Towarzystwo Oświaty pracować będzie w dziedzinie oświaty zawodowej, zgodnie z potrzebami życia gospodarczego w ramach ustroju szkolnictwa, unormowanego ustawą z dn. 11 marca 1932 r. i rozporządzeniem z dn. 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego.

Towarzystwo Oświaty Zawodowej dążyć będzie do przebudowy psychiki społeczeństwa, które wciąż odnosi się do szkolnictwa zawodowego z pewnem niezrozumiałem uprzedzeniem. Dotychczas ogólnie mniema się, że wykształcenie ogólne daje obywatelowi stanowisko obywatela 1-ej klasy, natomiast młodzież, która skończyła szkołę zawodową zgóry jest przeznaczona na obywateli kategorji 2-ej. Tymczasem siły w Państwie tak się układają, że o wartości obywatela dla Państwa decyduje w wielkiej mierze życie gospodarcze, którego poziom jest zależny od rozwoju szkolnictwa zawodowego. Ustawowa reforma szkolnictwa zawodowego przyczyniła się już w dużym stopniu do zmiany poglądu społeczeństwa na zagadnienie szkolnictwa zawodowego przez nadanie absolwentom szkół zawodowych identycznych uprawnień, jakie daje szkolnictwo ogólno-kształcące.

P. Minister Pieracki wykorzystał w swojem przemówieniu materjał zebrany przez Ministerstwo W. R. i O. P., który ma służyć za podstawę do rozbudowy sieci szkół zawodowych. Jako przykład ilustrujący wagę zagadnienia mówca przytoczył 2 powiaty, które posiadają analogiczne bogactwa naturalne i możliwości rozwojowe; w jednym z tych powiatów ludność żyje w nędzy, a w drugim niemal w dobrobycie. Przy analizie powyższego stanu faktycznego okazało się, że nieumiejętność wykorzystania bogactw natury jest przedewszystkiem przyczyną nędzy szerokich warstw ludności.

Od chwili odrodzenia Polski zorganizowano wiele towarzystw, które pracują obecnie w zakresie oświaty zawodowej. Towarzystwo

Oświaty Zawodowej będzie współpracowało z niemi zgodnie z potrzebami życia gospodarczego. Będzie ono niejako centralą, koordynującą wysiłki poszczególnych stowarzyszeń o podobnych celach.

Szczegóły statutu Towarzystwa przedstawiają się, jak następuje:

Członkiem Towarzystwa może być każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, którego do Towarzystwa przyjmie Zarząd Koła. Członkowie Towarzystwa dzielą się na czołnków: a) czynnych, b) wspierających, c) honorowych. Członkowie czynni płacą składki w wysokości 4.— zł. rocznie i 50 gr. wpisowego. Członkowie wspierający płacą składki 2.— zł. rocznie i 50 gr. wpisowego.

Fundusze Towarzystwa tworzą się' a) z wpisowego i składek członków, b) z ofiar, zapisów, legatów, darowizn i subwencji, c) z dochodów z nieruchomości i odsetek od kapitałów, d) z wpływów z wydawnictw, e) z dochodów niestałych, jako to: z odczytów, pokazów, wystaw i t. p., f) z innych źródeł.

Podstawową jednostką organizacyjna Towarzystwa jest Koło, nadrzędną jednostką organizacyjną jest Okrag. Władzami Towarzystwa są: Ogólne Zgromadzenie Kół i Okręgów i Walne Zgromadzenie Towarzystwa, oraz Zarzady Kół i Okręgów i Zarząd Główny Towarzystwa.

Towarzystwo reprezentuia na zewnatrz Zarzad Główny, Okrag reprezentuje nazewnatrz Zarzad Okregu, Koło zaś — Zarząd Koła.

Koła mogą powstawać w każdej mieiscowości Rzeczypospolitej Polskiej za zgodą Zarzadu Okregu. Koło działa w obrebie rejonu, określonego przez Zarząd Okregu. Koło może powstać, o ile liczba czynnych członków osiągnie conajmniej 15 osób.

Do zakresu działania Koła należy w szczególności: a) propaganda celów i jednanie członków Towarzystwa; b) realizowanie celów Towarzystwa wskazanych w § 3 i w § 4 pod literami a) i b), e) i f), na terenie swego rejonu; c) przygotowanie wniosków dla władz okręgu w sprawie realizacji celów Towarzystwa, wskazanych pod lit c) i d) § 4, w związku z potrzebami swego rejonu.

Zarzad Koła składa się z 5 członków, wybranych przez Ogólne Zgromadzenie Koła z pośród czynnych członków Koła. Kadencja Zarządu Koła trwa rok. Zarząd wybiera z pośród siebie prezesa, vice-prezesa, sekretarza i skarbnika.

Okrąg jest nadrzędną jednostką oragnizacyjną nad Kołami i obejmuje z reguły obszar jednego szkolnego okręgu; Zarząd Główny może powołać do życia Okrąg Towarzystwa, gdy na terenie okręgu szkolnego istnieje conajmniej 6 szkół; siedzibą władz Okręgu jest siedziba Kuratora Okręgu Szkolnego.

Władzami Okręgu są: Ogólne Zgromadzenie Okręgu i Zarząd Okręgu.

Ogólne Zgromadzenie składa się z Prezesów Kół oraz członków Zarządów Kół, wybranych po jednym przez Zarządy Kół.

Zarząd Okręgu składa się z 7 członków. Do zakresu działania Zarządu Okręgu należy w szczególności:

a) układanie planu działania dla Okręgu,

b) inicjowanie, prowadzenie i popieranie — w porozumieniu z władzami szkolnemi — akcji szerzenia oświaty zawodowej,

c) oragnizowanie Kół,

d) pomoc, opieka i nadzór nad działalnością Kół,

e) pośredniczenie między Kołami a Zarządem Głównym,

f) mianowanie przedstawicieli Zarządu Okręgu,

g) zarządzanie funduszami Okręgu, układanie w ramach wytycznych, ustalonych przez Zgromadzenie Ogólne, preliminarza budżetowego i przez przedkładanie go Zarządowi,

h) składanie rocznych sprawozdań Zarządowi Głównemu.

Kadencja Zarządu Okręgu wynosi 3 lata.

Walne Zgromadzenie Towarzystwa i Zarząd Główny Towarzystwa są naczelnemi władzami Towarzystwa. Walne Zgromadzenie Towarzystwa składa się z prezesów Zarządów Okręgów i delegatów, wybranych — po jednym — przez Zarządy Okręgów, oraz z prezesów Zarządów Kół.

Zarząd Główny Towarzystwa składa się z Prezesa, Vice-Prezesa i 7 członków. Kadencja Zarządu Głównego trwa trzy lata.

Zarząd powołuje do załatwienia spraw bieżących Wydział Wykonawczy, złożony z 4 osób; w skład Wydziału wchodzą Prezes lub w jego zastępstwie Vice-Prezes, sekretarz, skarbnik i 1 z pozostałych członków Zarządu.

Zarząd Główny jest gospodarzem Towarzystwa i pilnuje prawidłowości jego działalności, przestrzegania statutu i postanowień Walnego Zgromadzenia Towarzystwa.

Do zakresu działania Zarządu Głównego należy w szczególności: a) zarząd majątkiem i fuduszami Towarzystwa, b) nadzór i kontrola działalności poszczególnych jednostek organizacyjnych Towarzystwa, c) układanie regulaminów i instrukcyj dla władz Towarzystwa i Komisyj Rewizyjnych, d) sporządzanie sprawozdań z działalności swej i całego Towarzystwa i ich ogłaszanie, e) zawieszanie w czynnościach i rozwiązywanie Zarządów Kół i Okręgów, f) mianowanie przedstawicieli Zarządu Głównego (§ 46), g) opracowanie budżetów rocznych, h) przyznawanie pomocy finansowej Okręgom.

Ponadto należy zaznaczyć, że statut przewiduje Komisje Rewizyiną, jako organ złożony z 5 członków.

Oto cele, środki i podstawy organizacyjne Towarzystwa w najogólniejszych zarysach.

Jako działalność na najbliższą przyszłość p. Minister Pieracki wyszczególnił: akcję wydawniczą, ściśle zawodową, organizowanie kursów zawodowych, opieka nad zatrudnieniem absolwentów szkół zawodowych, podniesienie stanu gospodarczego, zbieranie odpowiednich statystyk, utrzymanie kontaktu z instytucjami i stowarzyszeniami, mającemi podobne cele.

Nad referatem p. Ministra Pierackiego wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos wszyscy obecni. P. Minister Pieracki podkreślił, że akcja Towarzystwa Oświaty Zawodowej nie przyniesie konkretnych wyników, jeżeli nie znajdą się środki finansowe i dlatego też Towarzystwo będzie musiało zdobyć środki od społeczeństwa i od Rządu na akcję oświatową.

W imieniu Izb Przemysłowo-Handlowych przemawiał p. dyr. Jakubowski, który wyraził gotowość współpracy między Towarzystwem Oświaty Zawodowej a Izbami Przemysłowo-Handlowemi.

Następnie p. dyrektor Bolesław Sikorski w swem przemówieniu

podkreślił, że Towarzystwo Oświaty Zawodowej powstaje w odpowiedniej chwili. Rzemiosło bardziej niż inne dziedziny życia gospodarczego odczuwa potrzebę szkolnictwa zawodowego. Samorząd rzemiosła będzie ściśle współpracować z Towarzystwem Oświaty Zawodowej i uważać będzie nowopowstałe Towarzystwo jako organizację Centralną do szerzenia oświaty zawodowej.

Po dyskusji przystąpiono do pkt. 2 porządku dziennego.

P. Minister Kazimierz Pieracki został wybrany na prezesa Głównego Zarządu, na Vice-Prezesa — p. J. Jakubowski, na członków — pp. Senator Hutten-Czapski, dyr. Bolesław Sikorski, Marja Zaborowska, Koronkiewicz, Gordziałkowski, Chodorowski, Wiśniewski.

Główny Zarząd na posiedzeniu, które odbyło się zaraz po zebraniu konstytucyjnem, powołał p. Koronkiewicza na Skarbnika i p. Wiśniewskiego na Sekretarza.

Po wybraniu Komisji Rewizyjnej przewodniczący zebrania zamknął posiedzenie.

* * *

Powstanie Towarzystwa Oświaty Zawodowej jest zdarzeniem wielkiej wagi dla przyszłości młodzieży, poświęcającej się zawodom praktycznym, a wyniki jego prac mogą dać najbardziej pożądane owoce w zakresie podniesienia kultury gospodarczej kraju i zapewnienia dobrobytu szerokim warstwom społeczeństwa.

Dlatego też inicjatorom Towarzystwa i jego członkom założycielom życzyć należy najlepszych sukcesów oraz czynnie popierać każde ich zamierzenie.

Kongres komunalnych kas oszczędności województw centralnych i wschodnich

Dnia 7 października 1934 roku w sali Rady Miejskiej m. st. Warszawy nastąpiło uroczyste otwarcie Kongresu Komunalnych Kas Oszczędności, zrzeszonych w Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, obejmującego swą działalnością teren 9-ciu województw centralnych i wschodnich. Otwarcia Kongresu w obecności przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z p. Viceministrem W. Korsakiem na czele, Ministerstwa Skarbu, Banków Państwowych i Komunalnych, P. K. O., oraz instytucyj i organizacyj samorządowych, dokonał Prezes Związku p. M. Szczepkowski — naczelny dyrektor K. K. O. m. st. Warszawy, poświęcając słów kilka pamięci tragicznie zmarłego ś. p. Ministra Spraw Wewnętrznych, Generała Brygady Br. Pierackiego. Następnie p. Szczepkowski w inauguracyjnem przemówieniu scharakteryzował dotychczasową działalność K. K. O. i wyniki ich pracy w zakresie zbierania drobnych kapitałów i niesienia pomocy kredytowej dla społeczeństwa.

W dalszym ciągu programu zostały wygłoszone trzy referaty, a mianowicie: 1) referat p. Zygmunta Chudzyńskiego — Komisarza K. K. O. m. Łodzi p. t. „Zagadnienie racjonalnej polityki K. K. O. oraz kwestja płynności i pewności ich aktywów", 2) referat p. E. Dunin-Markiewicza — Naczelnika Zarządu K. K. O. pow. Drohiczyńskiego, p. t. „Zagadnienie propagandy oszczędności" oraz 3) referat p. B. Obszyńskiego — Sekretarza Związku Związków K. K. O. p. t. „Sytuacja pracowników K. K. O. i zagadnienie ich organizacji".

Właściwa praca Kongresu przypada na dzień następny t. j. 8 października r. b. kiedy Kongres, podzielony na trzy Komisje, a mianowicie: a) polityki kredytowej, b) propagandy i c) pracowniczą, mógł swobodnie rozważać nad aktualnemi zagadnieniami. W wyniku prac w Komisjach, przedłożono szereg rezolucyj, które plenum Kongresu zaaprobowało.

Najobszerniejsze rezolucje dotyczyły spraw związanych z zagadnieniem polityki kredytowej. Przedewszystkiem Kongres, w trosce, aby akcja kredytowa prowadzona przez K. K. O. była jak najbardziej zdrową i gospodarczo pożyteczną, podzielając tezy zgłoszone przez referenta p. Zg. Chudzyńskiego, uznaje, że **„kredyt powinien być udzielany jedynie na cele produkcyjne, przytem ma popierać te gałęzie wytwórczości i te rodzaje przedsiębiorstw (przedsiębiorstwa średniej wielkości), których rozwój z punktu widzenia gospodarki społecznej jest najbardziej wskazany. Kredyt przytem winien być udzielany na sfinalizowanie procesu wytwórczego, czyli na tak zwane ostatnie nakłady, oraz być odpowiednio tani".**

Specjalną uwagę Kongres poświęcił zagadnieniom kredytu rolnego, na tle ustawodawstwa oddłużeniowego. W tej materji uchwalono szereg ważnych rezolucyj.

Jeśli chodzi o ustosunkowanie się do zagadnienia kredytu rzemieślniczego, to stanowisko Kongresu zostało jasno sprecyzowane w następującej treści uchwale:

„Zważywszy, że akcja rozprowadzania kredytów rzemieślniczych z funduszów Banku Gospodarstwa Krajowego, ze względu na ustalone przez B. G. K. warunki, przerzucające całkowitą odpowiedzialność materjalną za tego typu kredyty na instytucje rozprowadzające, przy minimalnej marży procentowej, nie pokrywa kosztów manipulacyjnych z tą akcją związanych, abstrahując już od wynagrodzenia za ponoszone ryzyko, Kongres K. K. O. województw centralnych i wschodnich uważa za stosowne następujące dwie możliwości rozwiązania tego problemu:

1) **K. K. O. rozprowadzają te kredyty na zasadach komisu, ograniczając się, ze wzlgędu na społeczny charakter akcji do pobierania minimalnej prowizji na pokrycie kosztów własnych, nie ponosząc oczywiście żadnej odpowiedzialności z tytułu del credere.**

2) **Zasobniejsze w kapitały Kasy udzielają z własnych funduszów kredyty sferom rzemieślniczym, przeznaczając na ten cel pewien odsetek, dysponowanych kapitałów. Kredyty te mają być udzielane na niższe oprocentowanie przy 6-cio miesięcznym terminie spłaty, Wybór i kwalifikowanie pożyczkobiorców, ustalanie wysokości pożyczki i sposobu zabezpieczenia powinno należeć do wyłącznej kompetencji władz Kasy, które mogą też posiłkować się ad hoc stworzonym komitetem rzeczoznawców, lub aparatem Izb Rzemieślniczych o charakterze opinjodawczym".**

Zastanawiając się nad możliwościami szerszej ekspansji kredytowej, zwłaszcza, jeśli chodzi o działalność pośród sfer najbiedniejszych, które, jako nie mogące dać odpowiedniej gwarancji, są pozbawione po większej części możności korzystania z pomocy kredy-

towej Kas, Kongres K. K. O. nawiązując do prototypów obecnych kas oszczędności, **wypowiada się za szerszem zastosowaniem instytucji lombardu.** I wreszcie chcąc odpowiednio powiązać sieć oszczędnościowych instytucyj komunalnych, Kongres uważa za konieczne wprowadzenie w życie wzajemnego honorowania między **Kasami książeczek oszczędnościowych** oraz nawiązania ściślejszej współpracy z aparatem gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Dalsze rezolucje idą w kierunku określenia sposobów walki ze **szkodliwą dla gospodarstwa zarówno prywatnego jak i społecznego tezauryzacją** (przechowywanie pieniędzy w prywatnych schowkach), przez skuteczną propagandę oszczędności. Uznano przytem za konieczne stworzenie odpowiedniego funduszu na propagandę, a z drugiej strony podkreślono, że koniecznym warunkiem skuteczności propagandy jest racjonalne i wzorowe prowadzenie danej instytucji, przy umiejętnem powiązaniu organizacyjnem tejże instytucji ze społeczeństwem wśród którego Kasa pracuje. Ludzie zaś, biorący współudział w organach Kasy, czy pracujący w niej winni być materjalnie niezależni, rekrutować się z pośród osób o dużem wyrobieniu społeczno-gospodarczem i cieszyć się powszechnem zaufaniem i poważaniem. I właśnie stworzeniem odpowiednich warunków i takiej atmosfery organizacyjnej w której-by ten pożądany społeczny typ działacza oszczędnościowego mógł się najlepiej kształtować, zajmuje się trzecia grupa uchwalonych przez Kongres rezolucyj. W interesie zarówno K. K. O., jak i ich pracowników należy jak najrychlej opracować i wprowadzić w życie jednolite przepisy służbowe i dyscyplinarne, określające ściśle obowiązki i prawa pracowników K. K. O. Należy stworzyć organizację obejmującą wszystkich pracowników K. K. O. na terenie całego kraju. Związek taki miałby siedzibę w Warszawie i posiadałby oddziały okręgowe w siedzibach związków K. K. O., a najmniejszą jego komórkę stanowiliby pracownicy każdej Kasy, względnie Kas, działających na terenie jednego powiatu, tworząc koło lokalne.

Do uchwał Kongresu powrócimy w najbliższych numerach „Rzemiosła".

Nowe Rozporządzenie Ministra Skarbu o ulgach w spłacie zaległości podatkowych

W Nr. 89 Dziennika Ustaw z r. b. pod poz. 816-ą zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 września 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany rozporządzenia z dn. 25 listopada 1933 r. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych.

Nowe rozporządzenie weszło w życie w dn. 12 października r. b. Interesująca rzemieślników zmiana dotyczy między innemi dawnego § 8, który ma teraz następujące brzmienie:

Płatnikom, którzy nie posiadają majątku nieruchomego, na którym możnaby zabezpieczyć przypadające od nich zaległości podatkowe (powstałe przed dn. 1 października 1931 r. — przyp. redakcji), mogą władze skarbowe na indywidualnie wnoszone i należycie uzasadnione podania, w wypadkach zasługujących na uwzględnienie, umarzać czwartą część tych zaległości, pod warunkiem uiszczenia pozostałych trzech czwartych części w 12-tu równych ratach kwartalnych, od 1-go stycznia 1935 r. począwszy, za opłatą odsetek za odroczenie w wysokości ½% miesięcznie, licząc od dn. 1-go października 1933 r.

Podania, o których mowa wyżej, załatwiają: przy łącznej sumie zaległości do 50.000 zł. — urzędy skarbowe, powyżej tej sumy — izby skarbowe. Podania osób prawnych, dla których I instancją wymiarową w zakresie niektórych podatków są izby skarbowe (wydział skarbowy urzędu wojewódzkiego śląskiego) — załatwiają izby skarbowe (wydział skarbowy urzędu wojewódzkiego śląskiego), bez względu na wysokość zaległości.

Według nowego rozporządzenia kary za zwłokę oraz odsetki za odroczenie, przypadające od zaległości podatkowych za okres czasu od dnia powstania do dn. 30-go września 1933 r. włącznie, umarza się, bez względu na to, czy prawo ratalnej spłaty, wynikające z postanowień rozporządzenia, służy płatnikom z urzędu, czy też na wnoszone podania, tudzież niezależnie od terminowej spłaty poszczególnych rat.

Wreszcie nowe rozporządzenie zawiera postanowienia następującej treści:

ulgi nie będą stosowane: a) do zaległości w zakresie podatków, do których za podstawę wymiaru służył przychód lub dochód z wolnych zawodów i osobistych zajęć przemysłowych; b) do zaległości w zakresie podatków, dla których za podstawę wymiaru służył dochód z kapitałów lub wartość majątkowa tych kapitał:w; c) do zaległości, powstałych wskutek jawnej złej woli płatnika; ocena, czy powstanie zaległości spowodowane zostało jawną złą wolą płatnika, należy do Ministra Skarbu, który uprawnienia swe w tym zakresie może przenieść na izby skarbowe.

Przez zaległości, o których mowa pod lit. a), b) i c) należy rozumieć nietylko zaległości kapitałowe, lecz również zaległości w karach za zwłokę lub odsetkach za odroczenie.

Poradnia zawodowa w Poznaniu przy pracy

Dnia 5 października 1934 r. Poradnia Zawodowa w Poznaniu przeprowadziła ogólne zbiorowe badania przy pomocy „testów inteligencji" w Szkole Dokształcającej Zawodowej w Poznaniu. Badania zbiorowe objęły ogółem 30 uczniów, którzy w bieżącym roku szkolnym wstąpili do szkoły dokształcającej zawodowej.

Zasadniczo badania te z punktu widzenia samej młodzieży są spóźnione, gdyż powinny być przeprowadzane, jeżeli chodzi o interes młodzieży zaraz po wyjściu ze szkoły powszechnej i przy dokonywaniu wyboru zawodu, lecz jak p. Dr. Szwarc, kierownik Poradni Zawodowej wyjaśnił, badania te mają cele czysto naukowe, gdyż Poradnia niedawno powstała i dlatego chodzi jej o zgromadzenie materjałów i pogłębienie swej metody pracy w drodze jaknajliczniejszych i najróżnorodniejszych badań młodzieży.

Poradnia Zawodowa w Poznaniu chociaż działalnością swoją nie sięga daleko w przeszłość może wykazać się pewnym dorobkiem,

Numer „Rzemiosła", który ukaże się dnia 25 listopada 1934 r. poświęcony będzie zagadnieniom rzemiosł grupy metalowej. Zainteresowane organizacje rzemieślnicze oraz PP. właścicieli warsztatów prosimy o nadsyłanie materjału redakcyjnego o charakterze technicznym, gospodarczym i organizacyjnym (urządzenie warsztatów, motoryzacja, narzędziarstwo, eksport, import, dostawy, zakup surowca i t. d.) Zadaniem wydania będzie, zobrazowanie obecnego stanu rzeczy w rzemiosłach metalowych pod wyżej wymienionemi względami oraz sprecyzowanie postulatów na przyszłość.

Materjał należy nadsyłać do dnia 15 listopada r. b. REDAKCJA „RZEMIOSŁA"

szczególnie w zakresie badań terminatorów w rzemiośle.

Przystępując przed kilkoma miesiącami do tego zagadnienia, Poradnia Zawodowa w Poznaniu postawiła sobie 2 pytania:

1) czy poszczególne grupy zawodowe różnią się:

a) pod względem inteligencji ogólnej,

b) teoretycznych zdolności technicznych,

c) oraz praktycznych uzdolnień.

2) o ile tak, to czy:

a) dany zawód wywiera swoje piętno na uzdolnieniach ucznia, powodując rozwój lub zanik pewnych właściwości psychicznych,

b) czy do danego zawodu idzie młodzież o pewnych zdolnościach, wyróżniających ją z pośród innych grup.

Badania w danym przypadku objęły 155 terminatorów będących uczniami 2-go roku szkoły dokształcającej zawodowej w Poznaniu w wieku około 17 lat, reprezentujących różne zawody.

W wyniku badań ustalono, że pod względem inteligencji ogólnej najlepiej przedstawia się grupa metalowa i budowlana. Średni wynik wykazuje dział drzewny i fryzjerski, najsłabiej dział piekarski.

Pod względem teoretycznych zdolności technicznych najlepiej przedstawia się dział budowlany a następnie metalowy, średni wynik uzyskała grupa drzewna i fryzjerska, a najsłabiej przedstawia się dział piekarski.

W numerze 3-cim czasopisma „Psychometrja" kierownik Poradni Zawodowej zauważył, że pomiędzy inteligencją ogólną a teoretycznemi zdolnościami technicznemi zachodzi funkcyjna więź, natomiast nie spotyka się tej więzi pomiędzy zdolnościami praktycznemi a inteligencją i teoretycznemi uzdolnieniami.

Praca ze względu na szczupłe środki, jakiemi rozporządza Poradnia Zawodowa w Poznaniu posuwa się powoli naprzód lecz przeprowadzana jest racjonalnie, właściwą metodą i przy wykorzystaniu niezbędnych czynników, które powinny współpracować w zakresie poradnictwa zawodowego.

Poradnictwo zawodowe jest pierwszorzędnego znaczenia dla rzemiosła i należy sobie życzyć, ażeby w przyszłości Instytut Naukowy Rzemieślniczy, wykorzystując doświadczenia istniejących Instytutów Poradnictwa Zawodowego jak również Instytutów Przemysłowo-Rzemieślniczych przeprowadzających badania eksperymentalne w tym zakresie skoordynował wysiłki i przyczynił się w ten sposób do wzmożenia akcji poszczególnych Instytutów, zdążając do rozwoju poradnictwa zawodowego, bez którego nie może być mowy o realizacji reformy szkolnictwa zawodowego. **U. S.**

Program egzaminacyjny w stolarstwie

Dnia 20 września 1934 roku odbyło się posiedzenie Sekcji Stolarskiej przy Komisji Budowlanej Związku Izb Rzemieślniczych w sprawie programu egzaminacyjnego dla czeladników i mistrzów w stolarstwie.

Obecni: Przewodniczący p. T. Chojnacki. Członkowie: pp. J. Antoszkiewicz, Atłasowicz, L. Gloh, R. Jaszczołt, L. Kamler, W. Niemczuk, J. Pągowski, S. Rączka. Przedstawiciel Związku Izb Rzemieślniczych R. P. Kierownik Referatu Oświaty Zawodowej p. Kazimierz Jaroszewski, referent p. H. Juszkiewicz.

Pp. Rączka i Gloh złożyli na ręce Przewodniczącego Sekcji opracowane programy egzaminacyne.

Pp. L. Kamler i Jaszczołt powiadomili Sekcję o stanie prac nad częścią programu egzaminacyjnego im powierzoną do opracowania i prosili o sprolongowanie terminu przynajmniej o 10 dni dla ukończenia prac nad programem.

Przewodniczący Sekcji prosił p. Kazimierza Jaroszewskiego o wyjaśnienie stanowiska Komisji Budowlanej w sprawie terminu i formy programu egzaminacyjnego.

P. K. Jaroszewski streścił rezolucje uchwalone w tym zakresie przez Komisję Budowlaną i prosił ponadto, ażeby Sekcja zechciała uwzględnić w swym programie również i ogólne zasady egzaminu praktycznego.

Obecni wyrazili zgodę na uzupełnienie swych prac odnośnemi wskazówkami dotyczącemi drugiej części egzaminu egzaminem praktycznym. Na tem obrady zakończono.

Z życia rzemiosła

V-TY OGÓLNOPOLSKI ZJAZD RZEMIOSŁA WĘDLINIARSKO-RZEŹNICKIEGO W ŁUCKU

W niedzielę dnia 7 b. m. odbył się w sali T-wa Rzemieślników Chrześcijan w Łucku V-ty Ogólnopolski Zjazd Rzemiosła Wędliniarsko-Rzeźnickiego, na który przybyli przedstawiciele cechów wędliniarsko-rzeźnickiego ze wszystkich miast i miasteczek Wołynia.

Obrady zostały poprzedzone nabożeństwem w Katedrze oraz złożeniem przez Prezesa Izby posła K. Reusa, wieńca na płycie Nieznanego Żołnierza.

Zjazd zagaił Starszy Cechu Wędliniarsko-Rzeźnickiego w Łucku p. O. Sakowski poczem na przewodniczącego powołano posła Reusa.

Imieniem Wojewody Wołyńskiego witał Zjazd radca inż. E. Głogowski, imieniem O. M. P. Inspektor wojewódzki red. Prystupa, imieniem L. O. P. P. insp. Kościanowski oraz Dyrektor Zjednoczonych Cechów Wędliniarsko-Rzeźnickich Województwa Łódzkiego i Kieleckiego p. Bednarczyk.

W toku obrad zostały wygłoszone referaty: inż. Głogowskiego organizacji cechów, Wegnera o zagadnieniach podatkowych związanych z rzemiosłem, K. Sierawskiego o nielegalnej konkurencji i dyr. Bednarczyka o rozporządzeniu o nadzorze nad mięsem i przetworami mięsnemi.

Po dyskusji nad referatami przyjęto rezolucje, w których rzemiosło wędliniarsko-rzeźnickie domaga się odroczenia terminu wykonania wspomnianego rozporządzenia o dozorze nad mięsem, likwidacji

nielegalnych warsztatów, urządzenia targowisk na rzeźniach, podniesienia i uzupełnienia urządzeń we wszystkich rzeźniach wołyńskich pod względem technicznym. Ponadto zjazd wypowiedział się w sprawie zmniejszenia stawek ubezpieczeniowych, dzierżawy i eksploatacji rzeźni przez organizacje fachowe i założenia spółdzielni przy cechach wędliniarsko-rzeźnickich.

W końcu uchwalono wysłać depesze hołdownicze do Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, Ministra Przemysłu i Handu oraz Wojewody Wołyńskiego.

Zjazd zakończył wspólny podwieczorek w obecności Wicewojewody Woł. Godlewskiego, który wygłosił krótkie przemówienie, życząc organizacjom wędliniarsko-rzeźnickim na Wołyniu pomyślnego rozwoju.

Wiadomości gospodarcze

ROZPORZĄDZENIE WŁADZ NACZELNYCH

W „Dzienniku Ustaw" z dnia 12 października r. b. Nr. 89 ogłoszono:

Poz. 816. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 września 1934 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 listopada 1933 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o ulgach w spłacie zaległości podatkowych.

Poz. 817. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 września 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o organizacji Rady Spółdzielczej.

Poz. 818. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 21 września 1934 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie ulg przy spłacie należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Poz. 819. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 września 1934 r. o ordynacji wyborczej do rad okręgowych izb lekarskich.

LOKATY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ

Zakłady ubezpieczeń o charakterze długoterminowym gromadzą wielkie kapitały, które lokują w różnej postaci przed ich wpłynięciem na świadczenia względem ubezpieczonych. „Wiadomości Statystyczne" z dnia 15 sierpnia 1934 roku podają wysokość lokat w zakresie ubezpieczeń zakładu: od wypadków we Lwowie, ubezpieczalni krajowej w Poznaniu, Z. U. P. U. i Zakładu Ubezpieczeń na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie.

W zestawieniu nie są uwzględnione ubezpieczenia o charakterze krótkoterminowym jak kasy chorych, ubezpieczenie na wypadek bezrobocia i t. d.

Kapitały wymienionych powyżej zakładów długoterminowych ulokowane były na dzień 31 XII. 1932 r. w następującej postaci:

papiery wartościowe	192.534.000 zł.
nieruchomości	118.346.000 „
pożyczki hipoteczne	102.002.000 „
gotówka w kasie i wkłady w instytucjach kredytowych	156.680.000 zł.
Ogółem	569.680.000 zł.

Jak wynika z zestawienia największą pozycję stanowią lokaty w papierach wartościwych głównie obligacje i bilety zastawne banków państwowych, drugie miejsce zajmują lokaty w nieruchomościach (akcja budowlana Z. U. P. U.). Z pośród pożyczek hipotecznych największe sumy przypadają na pożyczki dla związków Komunalnych, następnie dla Kas Chorych i t. d.

Kapitały zakładów ubezpieczeń społecznych, umieszczone w wymienionych wyżej lokatach, stanowią poważne źródło kredytu długoterminowego. Należy jednak zauważyć, że znaczna część tych kapitałów jest ulokowana w ten sposób że ich realizacja jest bardzo utrudniona i przyprawia zakłady ubezpieczeń o poważne kłopoty wobec zmniejszającego się wpływu z tytułu składek a zwiększonej ilości świadczeń. Zarówno lokaty w nieruchomościach jak i w pożyczkach muszą być uważane na dłuższy okres za zamrożone.

Nieco skromniej przedstawiają się lokaty ubezpieczeń prywatnych i publicznych. Wynoszą one łącznie również na 31. XII. 1932 roku następujące sumy:

Papiery wartościowe	74.880.000 zł.
Nieruchomości	75.565.000 „
Pożyczki hipoteczne	24.578.000 „
Pożyczki pod zastaw	26.016.000 „
Poż. dla Zw. Kom.	4.369.000 „
Kasa i wkłady w inst. kred.	24.255.000 „
Portfel wekslowy	9.186.000 „
Razem	238.849.000 zł.

Wysoka suma lokat w nieruchomościach tłomaczy się względami natury prywatno gospodarczej. Zakłady ubezpieczeń, nauczone doświadczeniem z lat wojennych a później inflacyjnych lokują kapitały w nieruchomościach, które przy odpowiedniej rentowności dają stosunkowo największą pewność. Zbliżoną pod względem wysokości sumę daje portfel papierów wartościowych. Z pozostałych pozycyj na uwagę zasługują pożyczki pod zastaw polis. Jest to specjalny typ pożyczek, spotykany tylko w zakładach ubezpieczeń na życie.

RENTA WIECZYSTA

W „Dzienniku Ustaw" Nr. 86 ogłoszono rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o wypuszczeniu państwowej renty wieczystej. Renta jest 5%-owa, emisja jej nie może przekroczyć 200 miljonów zł. W myśl art. 2 rozporządzenia w rencie wieczystej mogą być lokowane fundusze instytucyj i osób prawnych prawa publicznego wskazanych przez Ministerstwo Skarbu.

Renta wieczysta jest obligiem, w którym wierzyciel zgóry rezygnuje z otrzymania od dłużnika kapitału długu. Dłużnik natomiast (t. zn. państwo) zobowiązuje się wypłacać umówione odsetki zawsze „wiecznie", stąd też pochodzi nazwa renty. Założeniem renty wieczystej jest, że stosunek kredytowy wierzyciel-dłużnik (posiadacz-renty—państwo) nigdy nie będzie zlikwidowany.

Zakup renty wieczystej podobny jest do nabycia praw emerytalnych wzamian za opłacenie jednorazowej, odpowiednio wysokiej składki. Za każde wpłacone 100 zł. uzyskuje się prawo do emerytury w wysokości 5 zł. rocznie. Nabywcami rent wieczystych są zagranicą, gdzie ten typ papieru wartościowego jest znany, w ogromnej większości wypadków drobni ciułacze, w ten sposób zabezpieczają sobie starość.

Fakt, że przy rencie wieczystej

dłużnik nie jest obowiązany do zwrotu kapitału długu nie oznacza utraty wyłożonego kapitału. Renta wieczysta jest papierem rynkowym, giełdowym i jak każdy walor tego rodzaju może być sprzedana. Możliwa więc jest zmiana osoby wierzyciela, nie może on natomiast domagać się od dłużnika zlikwidowania stosunku kredytowego — zwrotu kapitału.

Emisja renty wieczystej wynosić może najwyżej 200 miljonów złotych. Wynika stąd, że roczne obciążenie skarbu państwa z tytułu emitowania renty wieczystej nie może przekraczać 10 miljonów złotych. Renta wieczysta obciąża i zmniejsza przyszłe dochody skarbowe, natomiast nie obciąża i nie zmniejsza majątku państwowego.

Nabywcami renty wieczystej na najbliższą przyszłość będą u nas przedewszystkiem zakłady ubezpieczeń społecznych, które nie mają pełnej swobody w swej polityce lokacyjnej i muszą się stosować do wskazówek, udzielanych im przez emitenta renty.

Warunki emisji a w szczególności kurs emisyjny ustalone będą w rozporządzeniu wykonawczem Ministra Skarbu.

RADA SPÓŁDZIELCZA

W „Dzienniku Ustaw" R. P. Nr. 89, poz. 817, opublikowano rozporządzenie ministra skarbu z dnia 26 września r. b., wydane w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości — o organizacji rady spółdzielczej.

Według rozporządzenia, skład rady spółdzielczej przy ministerjum skarbu stanowią przewodniczący oraz członkowie: 1) delegaci ministerjów, 2) przedstawiciel izb rolnych, powołany przez ministra skarbu z pośród osób, przedstawionych przez izby rolnicze, 3) osoby, powołane przez ministra skarbu w liczbie conajmniej 16 z pośród kandydatów, przedstawionych przez związki rewizyjne spółdzielni.

Przewodniczący rady oraz delegaci ministerjów wyznaczani są przez właściwych ministrów na czas nieograniczony. Członków rady z pośród przedstawicieli spółdzielczości oraz przedstawiciela izb rolniczych powołuje minister skarbu na 2 lata z listy kandydatów, ułożonej przez przewodniczącego rady na podstawie zgłoszeń, dokonanych przez upoważnione do tego związki rewizyjne i izby rolnicze. Prawo zgłaszania kandydatów służy tylko tym związkom rewizyjnym, które posiadają przyznane im przez ministra skarbu prawo rewizji i których statuty zatwierdził minister skarbu.

Za udział w posiedzeniach plenarnych członkowie nie otrzymują wynagrodzenia. Członkowie zamiejscowi otrzymują zwrot kosztów podróży i djety. Członkowie, biorący udział w pracach komisji, powołanych przez radę, otrzymują wynagrodzenie w wysokości zł. 20 za każde posiedzenie.

Przewodniczący rady spółdzielczej spełnia swe czynności z udziałem biura rady. Przewodniczący reprezentuje radę na zewnątrz. Nieobecnego podczas obrad przewodniczącego rady zastępuje członek rady, będący delegatem min. skarbu. Przewodniczący rady zatwierdza rewidentów.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Z tygodnia

Ś. P. RAJMUND POINCARE

W poniedziałek dnia 15 października r. b. zmarł w Paryżu były Prezydent i premjer Republiki Francuskiej Rajmund Poincaré przeżywszy lat 74.

Ze zgonem ś. p. Rajmunda Poincaré schodzi do grobu jeden z największych mężów stanu doby współczesnej, współtwórca zwycięstwa w wielkiej wojnie, niezwykłej miary patrjota i wielki uczony.

Urodzony w roku 1860 po ukończeniu studjów prawnych zostaje adwokatem i już jako 27 letni młodzieniec uzyskuje mandat poselski, zwracając powszechną uwagę swemi zdolnościami w zakresie zagadnień finansowych. Po raz pierwszy zostaje ministrem mając lat 33. Był kolejno ministrem oświaty, wiceprezydentem parlamentu francuskiego, senatorem, ministrem skarbu, premjerem po raz pierwszy w r. 1912. W styczniu 1913 roku został wybrany Prezydentem Republiki Francuskiej i przez szereg lat dźwigał na swych barkach ciężkie brzemię kierownictwa nawy państwowej podczas wielkiej wojny. Po zawarciu Traktatu Wersalskiego ś. p. Poincaré rozwija niezwykle żywą działalność polityczną i publicystyczną a w roku 1922 obejmuje ponownie premjerostwo. Po wyborach r. 1924 ustępuje miejsca Herriotowi. Kiedy jednak w roku 1926 załamał się frank francuski, zwrócono się znów do niespożytego Poincarego i wezwano go do utworzenia gabinetu. Na tem stanowisku, będąc równocześnie ministrem Skarbu ś. p. Poincaré dokonał wielkiego dzieła uzdrowienia finansów francuskich, które dotrwało do dnia dzisiejszego. Po ustąpieniu gabinetu w r. 1928 ś. p. Poincaré obejmuje znów ster rządów w tymże roku i ustępuje dopiero w lipcu 1929 roku, zmuszony złym stanem zdrowia. Ostatnie lata przeżywa zdala od zgiełku politycznego a ostatnie wypadki we Francji, zamordowanie króla Aleksandra i ministra Barthou, z którym ś. p. zmarły pozostawał w szczerej przyjaźni, zachwiały jego zdrowiem tak, iż niespodzianie dla otoczenia żywota dokonał.

Ś. p. Rajmund Poincaré był wypróbowanym i szczerym przyjacielem Polski. W ciągu swej długoletniej działalności politycznej, podkreślał zawsze i wszędzie konieczność przywrócenia Polsce niepodległości i w tym kierunku występował czynnie. Podczas wojny, kiedy we Francji powstały oddziały armji polskiej i na ziemi francuskiej dla wolności krew przelały, ś. p. Poincaré udekorował osobiście sztandar nasz Krzyżem Wojennym.

Grono wielkich mężów stanu i wodzów, w których reku czasu wielkiej wojny i później leżały losy Europy przerzedziło się bardzo znacznie. Joffre, Clemenceau, Foch, Briand, Poincaré, a w Niemczech Hindenburg — są dziś po tamtej stronie życia. Żywot ich upłynął wśród wielkich kataklizmów dziejowych. Oby nowe pokolenie zdołało uniknąć nieszczęść i zapewnić światu pokój.

SKRZYNKA POCZTOWA

Cech Metalowców m. Częstochowy i powiatu. Odpowiedź na wszystkie pytania, wystosowane do Redakcji znajdą Panowie w N-rze 36-ym „Rzemiosła", w artykule p. t. „Przepisy wykonawcze do ustawy o państwowym podatku przemysłowym" str. 2 i 3, który radzimy dokładnie przestudjować.

Redaktor i wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. **Redaktor odpowiedzialny: WŁADYSŁAW GINDRICH**

Prenumerata: kwartalnie zł. 2.40, półrocznie zł. 4.80, rocznie 9.60.
Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł. 45, 1/16 — zł. 22.50

Druk. „Współczesna", Sp. z o. o., Szpitalna 10.